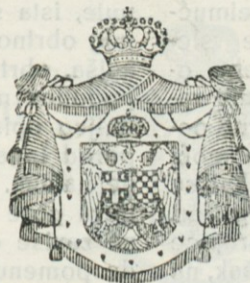

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 22 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7121

Stockholms Benmjölsfabriks Aktiebolag, Stockholm, Švedska.

Postupak za proizvodnju tulkala u malim komadićima u obliku zrnaca ili kapljica kao i tulkalo izrađeno prema tome postupku.

Prijava od 1. februara 1928.

Važi od 1. decembra 1929.

Pravo prvenstva od 4. februara 1927. (Švedska).

Ovaj se pronalazak odnosi na postupak za proizvodnju tulkala u malim komadima u obliku zrnaca ili kapljica, koje se u trgovini obično zovu biseri od tulkala, a takođe i na tulkalo proizvedeno prema tom postupku. To biserje od tulkala bilo je proizvedeno do sada na taj način, što se rastvor tulkala odgovarajuće temperature i gustine puštao da pada u kapljicama u kakvu rashlađujuću tečnost, odakle se posle vadilo očvršlo zrnelje ili tako zvano biserje. Što se tiče same tečnosti, bilo je nađeno za vrlo umesno, pa čak i potrebno da ona ima, u koliko je bliže moguće, istu specifičnu težinu kao i zrnelje, kako bi bilo u suspenziji, jer bi se inače to zrnelje, bilo da potone bilo da pliva, slepilo u grudve, iz kojih bi bilo vrlo teško izdvajati ga, te bi se i proizvodnja završila neuspelom. Tečnost, koja je ranije bila upotrebljavana za ovaj cilj i za koju se pokazalo, da ju je vrlo teško zameniti nekom drugom, jako je zapaljiva, što je nesumnjivo jedna vrlo važna i štetna odlika, koja u vezi sa obavezom, da se zrnelje mora loviti po tečnosti, pa da se zatim suši, čini da se sa proizvođačke strane odn. tačke gledišta ovakav način proizvodnje smatrao kao neupotrebljiv, odn. nezadovoljavajući.

Ovaj pronalazak, prema kojem se hlađenje vrši bez pomoći kakve tečnosti, odlikuje se poglavito time, što se manje više

koncentrisani topao rastvor tulkala pusti da pada u kapljicama na jednu pokretnu putanju, koja se kreće takvom brzinom, da one kapljice, koje se već na toj putanji nalaze, neće doći u priliku, da budu udarene od idućih kapljica. Ove se kapljice puštaju, da ostanu na putanji sve dok se ne stvrdnu, posle čega se iste odalle uklanjanju i suše na kakav podesan način. Stvrdnjavanje se može ubrzati kombinovanjem te putanje sa kakvom spravom za hlađenje, u kojoj se rashlađujuće sredstvo sastoji od vazduha, vode ili ma kojeg drugog pogodnog sredstva.

Zbog mnogih razloga od koristi, je, da se po putanji pospe sloj kakvog pogodnog praška, na koji se kapljice puštaju da padaju. Kada kapljice, koje se još nisu stvrdle, padnu na sloj ovog praška, očividno je, da ne samo što će svaka takva kapljica mnogo bolje zadržati svoj sferičan oblik, nego da je pala na tvrdnu površinu, već će dobiti i prevlaku od praška, te zbog toga najradije treba upotrebljavati takav prašak, koji će davati tim kapljicama izvesna prednosti, koja inače ne bi imale. Na taj način dobijeno zrnelje, koje je prevučeno prevlakom od praška, izdvaja se iz ostale količine praška recimo prostim prosejavanjem. Zrnelje prevučeno prevlakom od praška ima tamnu površinu, dok neprevučeno zrnelje ima glatku i sjajnu površinu. Usled svoje prevlake od praška takvo zrnelje

vlje ima preimućstvo da silne čestice praška drže razdvojeno pojedina zrnca jedno od drugoga, što samo olakšava i ubrzava sušenje, a pored toga, ima i to preimućstvo, da se zrnevlje pre upotrebe ne slepljuje, te kad se isto uzme u upotrebu omogućuje se vodi, u kojoj se isto ima rastvoriti, da opkoli i nakvasi svako zrno ponaosob, usled čega će se tutkalo moći zgotoviti za znatno kraće vreme, nego kad se priprema od zrnevlja do sada poznatog tipa.

Različite materije u zrnu odgovarajuće veličine mogu se upotrebiti kao prašak, na primer talk, kreda, borna kiselina, izmleveno tutkalo, štirak itd. Naročito su zgodne one materije, koje istovremeno služe i kao dezinfektanti n. pr. borna kiselina. Ako se želi, mešavina praškova različite prirode može se upotrebiti. Pogodan prašak u mnogim slučajevima sastoji se od izmlevenog suvog tutkala u zrcima odgovarajuće veličine, uzimajući da će se onda zrnevlje sastojati sasvim od čistog tutkala.

Radi pretvaranja rastvora tutkala u kapljice, može se upotrebiti ma kakav pogodan tip aparata, pa kako takav aparat ne sačinjava deo ovog pronalaska, to nije ni

potrebno da se opiše takav aparat u vezi sa napred izloženim.

Što se tiče pokretne putanje gore pomenute, ista se može sastojati n. pr. od jednog obrtnog cilindra, beskrajnog prenosnog kajša, obrtnog koluta ili stola ili ma kakve pogodne mehaničke sprave, koje se bez daljeg opisivanja mogu zamisliti i koje se pored toga mogu izvoditi na mnoge i razne načine. A kako postizanje izloženih ciljeva gore opisanog pronalaska ni u koliko ne zavise od nekog naročito oblika izrade pomenutog pokretnog puta, to neće ni on biti ovde opisan.

Patentni zahtev:

Postupak za proizvodnju tutkala u malim komadićima u obliku zrnevlja ili kapljica razdvajanjem kakvog rastvora tutkala u kapljice, koje se puštaju da padaju na neku pokretnu putanju ili površinu, naznačen time što se dopušta tim kapljicama da padnu na sloj praha, posutog po toj pomenutoj putanji ili površini, od kojeg praha te kapljice dobiju izvesnu prevlaku i što se te kapljice posle izdvajaju iz ostale količine praha putem prosejavanja.